

**Дело А. срещу Франция
(A. v. France)**

Решение от 26 октомври 1993 г.

Чл. 8: право на неприкосновеност на личния живот и на тайната на кореспонденцията

Записването на телефонен разговор относно подготвяно престъпление, макар и да не е било разпоредено от властите по надлежния ред, ангажира отговорността на държавата по Конвенцията, щом нейно длъжностно лице, действащо по служба като полицейски служител, е участвало и е имало решаващ принос в изпълнението на плана.

Факти по делото

На 23.07.1981 г., срещу жалбоподателката и други пет лица, между които г-н Герлинг, било повдигнато обвинение за опит в убийство. Разследването приключило на 7.03.1991 г., когато обвинението срещу шестимата било снето поради липса на достатъчно доказателства. Преди това, през юли или август 1980 г., г-н Герлинг отишъл в парижкия полицейски участък и информирал комисаря Еме-Блан - началник на Централната служба за предотвратяване на сериозни престъпления, че е бил нает от г-жа А. да убие г-н де Варга. Г-н Герлинг сам предложил да се обади в дома на г-жа А., да обсъди с нея възможните начини за извършване на престъплението и да запише този разговор. Комисарят се съгласил и веднага след записа на разговора, проведен от неговия офис, уведомил своите началници за заплахата срещу г-н де Варга, но не и за това кой е информаторът му, нито за съществуването на касетата. Г-жа А. подала срещу г-н Герлинг и полицейския комисар тѣжба за посегателство върху личния ѝ живот и нарушаване конфиденциалността на телефонните съобщения, позовавайки се на разпоредби от Наказателния кодекс и от Кодекса на пощите и телекомуникациите. Съдия-следователят отказал да образува наказателно производство. Г-жа А. обжалвала отказа без успех. Основните мотиви за отхвърлянето на тѣжбата и жалбите ѝ били, че разговорът не е бил свързан с личния ѝ живот и че един от участниците в него е бил съгласен със записването му, поради което не са осъществени съставите на твърдените от нея престъпления.

Резюме на решението на Европейския съд

Според г-жа А., записването на телефонния ѝ разговор с г-н Герлинг е било несъвместимо с правото ѝ на неприкосновеност на личния живот и кореспонденцията, гарантирано от чл. 8. Правителството оспорва приложимостта на чл. 8, като поддържа, че не е имало нито посегателство върху личния живот, нито намеса на държавните власти. Във връзка с първата теза, представителят му обръща внимание на факта, че записът е бил направен по инициатива и със

съгласието на един от участниците в разговора. Изтъква се също, че в подслушания разговор е ставало въпрос изключително и съзнателно само за неща, които попадат извън обсега на личния живот - подготовката на престъпно деяние. Второто си твърдение правителството обосновава с това, че г-н Герлинг, който е иницирал и извършил оспорваните действия, не е служител на френската държава и не е действал от нейно име. Фактът, че държавен орган е предоставил средства, като помещения и оборудване, и не се е противопоставил на начинанието, не е достатъчен, за да обоснове отговорност за намесата.

Комисията и жалбоподателката смятат, че един телефонен разговор не губи личния си характер единствено поради това, че неговото съдържание касае или може да касае обществения интерес. Освен това, записът е бил направен от полицейския участък, с помощта на полицейски служител, който е задържал касетата.

"Съдът отбелязва, че действията, от които се оплаква жалбоподателката, са били възможни, защото г-н Герлинг и г-н Еме-Блан са действали заедно. Те едва ли могат да бъдат отделени един от друг. Първият е играл важна роля при замислянето и осъществяването на плана за записа, като е посетил комисаря и след това е телефонира на г-жа А. Г-н Еме-Блан, от своя страна, е бил служител на "държавната власт". Той е имал решаващ принос в изпълнението на плана, като е предоставил за известно време своя офис, телефон и касетофон. Безспорно, той не е информирал началниците си за своите действия и не е поискал предварително разрешение от съдия-следовател, но все пак е действал по служба, като високопоставен полицейски служител. От това следва, че държавните власти са били въввлечени до такава степен, че е била ангажирана отговорността на държавата по Конвенцията."

"Намесата, за която става въпрос, безспорно засяга правото на г-жа А. на неприкосновеност на "кореспонденцията" (вж. *inter alia* решението по [делото Крюслен](#)). Това не се и оспорва от правителството. При тези обстоятелства, не е необходимо да се преценява дали тя засяга също и нейния "личен живот"."

"Правителството признава, че намесата - ако е имало такава - не е била "предвидена от закона". Тя не е била съобразена с френския закон, действащ по това време (1980 г.), защото не е била извършена вследствие на съдебно прозводство и не е била разпоредена от съдия-следовател. По-късното законодателство - Законът от 10 юли 1991 г., инкриминира подслушване от този вид. Както и Комисията, Съдът отбелязва, че оспорваното записване няма основание във вътрешното право и, следователно, намира нарушение на [чл. 8](#). Това заключение прави ненужно Съдът да се произнася по съобразяването с останалите изисквания на т. 2 на същата разпоредба (вж. *inter alia*, *mutatis mutandis*, решението по [делото Крюслен](#))."

По [чл. 50](#) Съдът приема, че решението само по себе си представлява справедливо обезщетение за претърпените от г-жа А. неимуществени вреди и присъжда 50 000 френски франка за направените разноски.